

Sygn. akt III KK 534/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **D. N.**

skazanego z art. 200 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 23 listopada 2022 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 17 maja 2022 r., sygn. akt IV Ka 315/21,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód  
w Szczecinie

z dnia 16 grudnia 2020 r., sygn. akt IV K 296/20,

**postanowił:**

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. Z. (KA w S.),  
jako obrońcy skazanego wyznaczonemu z urzędu, kwotę 1476 zł  
(słownie jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych),  
obejmującą już należny podatek VAT, za sporządzenie i  
wniesienie kasacji;**
- 3. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania  
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17 maja 2022 r., sygn. akt IV Ka 315/21, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 16 grudnia 2020 r., sygn. akt IV K 296/20, wniósł obrońca z urzędu D. N. Zarzucił w niej rażącą obrazę prawa procesowego, która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to:

I. art. 457 § 3 k.p.k. poprzez niewystarczające, bo powierzchowne i lakoniczne, sprowadzenie uzasadnienia orzeczenia do zaakceptowania ustaleń i wniosków Sądu I instancji, zarówno co do winy oskarżonego, jak i co do kary wymierzonej oskarżonemu, podczas gdy taka konstatacja, będąca efektem nieprawidłowej kontroli odwoławczej i niewnikliwego rozważenia prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych Sądu I instancji, która następnie znalazła odbicie w treści uzasadnienia orzeczenia, uniemożliwia *de facto* merytoryczne zbadanie prawidłowości wnioskowania Sądu I instancji, zaś uzasadnienie orzeczenia temu celowi ma właśnie służyć;

II. rażącą niesprawiedliwość orzeczenia, a tym samym naruszenie art. 440 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy utrzymanie w mocy orzeczenia Sądu I instancji jest rażąco niesprawiedliwe z uwagi na poniższe uchybienia dokonane przez Sąd I Instancji:

1. nie dokonał pełnego zgromadzenia materiału dowodowego, w tym nie przeprowadzono dowodu z opinii biegłej psycholog z zakresu seksuologii dziecięcej, zwłaszcza wobec treści zeznań wszystkich świadków, w tym będących najbliższą rodziną małoletniej pokrzywdzonej, że nie zauważyli oni żadnych niepokojących sygnałów u małoletniej; nie zostały dopuszczone i przeprowadzone dowody z zeznań kuratora matki małoletniej pokrzywdzonej oraz z zeznań dziadków małoletniej X. Y., co miało istotny wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji skutkowało oparciem rozstrzygnięcia na ustaleniach faktycznych, które nie zostały udowodnione - co stanowi obrazę art. 167 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k.;

2. zupełne pominięcie istniejących wątpliwości, a to z uwagi na treść zeznań świadków, w tym będących najbliższą rodziną małoletniej pokrzywdzonej, a także pominięciu dotychczasowego sposobu życia oskarżonego, relacji skazanego z małoletnią pokrzywdzoną, w tym chęć pokrzywdzonej spotkania się z nim nawet po zakończeniu związku skazanego z matką pokrzywdzonej, wychowania się przez

pokrzywdzoną w rodzinie głęboko dysfunkcyjnej i wpływu tego wychowania na jej rozwój; okresu, po którym małoletnia pokrzywdzona miała ujawnić czyn skazanego i okoliczności z tym związanych - co stanowi obrazę art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k.

W konkluzji skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego orzeczenia w całości poprzez zmianę orzeczenia Sądu I instancji i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie uchylenie orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie;

2. zasądzenie na rzecz obrońcy zwrotu kosztów z tytułu udzielonej skazanemu pomocy prawnej z urzędu według stawek określonych w Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

### **Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.**

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co pozwalało oddalić ją z tego powodu na posiedzeniu, o jakim mowa w art. 535 § 3 k.p.k.

W zakresie zarzutu pierwszego kasacji skarżący podnosi, że Sąd odwoławczy sporządził powierzchowne i lakoniczne uzasadnienia wyroku, które sprowadza się do zaakceptowania ustaleń i wniosków Sądu I instancji, zarówno co do winy, jak i wymierzonej kary, co stanowiło efekt nieprawidłowej kontroli odwoławczej i niewnikliwego rozważenia prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych Sądu I instancji. Rzecz jednak w tym, że w sprawie niniejszej Sąd odwoławczy rozpatrywał jedynie apelację obrońcy wniesioną co do kary, w której podniesiono wyłącznie zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej względem skazanego kary pozbawienia wolności. W efekcie, to granice zaskarżenia i podniesiony zarzut determinowały zakres rozpoznania sprawy przez Sąd odwoławczy (art. 433 § 1 *in principio* k.p.k.). Sąd ten na początku swoich wywodów wskazał przy tym, że nie budziły jego wątpliwości ani proces gromadzenia dowodów i jego ocena, ani poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, które legły u podstaw przypisania D. N. odpowiedzialności za czyn kwalifikowany z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Na końcu wywodów stwierdził zaś, że całość

zaskarżonego orzeczenia zasługuje na pełną akceptację i brak jest podstaw do ingerowania w treść tego orzeczenia w jakimkolwiek zakresie, gdyż ustalenia faktyczne i kwalifikacja prawna w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie budzą wątpliwości, podobnie jak rozstrzygnięcie o karze. Tym samym Sąd odwoławczy dał czytelny wyraz szerszemu skontrolowaniu sprawy, jak tego wymaga art. 433 § 1 *in fine* k.p.k. W tym świetle twierdzenia o sporządzeniu zbyt powierzchownego i lakonicznego uzasadnienia nie mogą przekonywać.

Obrońca wskazuje ponadto, że w postępowaniu odwoławczym nie dokonano pełnego zgromadzenia materiału dowodowego wobec nieprzeprowadzenia dowodu z opinii biegłej psycholog z zakresu seksuologii dziecięcej, z zeznań kuratora matki małoletniej pokrzywdzonej oraz z zeznań dziadków małoletniej X. Y. Podkreślano już wyżej, że Sąd odwoławczy uznał poczynione ustalenia faktyczne za prawidłowe i wystarczające dla przypisania D. N. przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. W szczególności Sąd ten nie dostrzegał potrzeby uzupełnienia materiału dowodowego. Ze stanowiskiem tym bezzasadnie polemizuje obecnie obrońca. Podnosi mianowicie, że za potrzebą zasięgnięcia opinii biegłego z zakresu seksuologii przemawia to, że: małoletnia wychowywała się w rodzinie dysfunkcyjnej, że biegła psycholog swoje wnioski opierała jedynie na treści zeznań małoletniej pokrzywdzonej, a z zeznań pozostałych świadków czy wyjaśnień oskarżonego wynikać miało, że zachowanie małoletniej pokrzywdzonej nie uległo zmianie po rzekomym zdarzeniu, że nie zmieniła ona swojego stosunku do skazanego i chciała z nim utrzymywać kontakt oraz że jedynym dowodem obciążającym skazanego są właśnie zeznania małoletniej pokrzywdzonej, które nie znajdują potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. Ponadto w ocenie obrońcy, przeprowadzenie tego dowodu pozwoliłoby na ustalenie, czy pokrzywdzona wykazuje cechy dziecka, które doświadczyło przemocy seksualnej, w tym czy wykazuje symptomy rozbudzenia seksualnego, zwłaszcza że z opinii seksuologicznej dotyczącej D. N. wynika, iż nie stwierdzono u niego zaburzeń preferencji seksualnych.

Twierdzenia te nie mogą jednak przekonywać o wadliwości kontroli odwoławczej. Sam obrońca dostrzega przecież w kasacji, że z wydanej opinii biegłego psychologa wynika, iż małoletnia posiada prawidłowo rozwinięte funkcje poznawcze, ma prawidłową zdolność do spostrzegania, zapamiętywania i

odtworzenia wydarzeń, nie przejawia zdolności do konfabulacji, a sposób reagowania emocjonalnego w trakcie relacjonowania treści emocjonalnie trudnych jest adekwatny, co wskazuje, iż małoletnia opowiada o sytuacjach, w których uczestniczyła. Na te wnioski opinii wskazywał już także Sąd Rejonowy, który podniósł ponadto, że wiarygodność zeznań pokrzywdzonej wspierają również zeznania K. K., D. H. i M. C. oraz zabezpieczona fotografia pokrzywdzonej. Nie pominął wreszcie Sąd Rejonowy treści opinii seksuologicznej dotyczącej D. N., z której wynika, że jego działania wobec małoletniej miały charakter zachowań zastępczych.

W tych realiach słuszne jest zatem stanowisko Sądu odwoławczego, że zebrany materiał dowodowy w pełni wystarczał do przypisania oskarżonemu przedmiotowego przestępstwa. Nie zachodziła potrzeba żadnych jego uzupełnień, w tym także poprzez przesłuchanie kuratora matki małoletniej pokrzywdzonej oraz dziadków X. Y. Treść uznanych za wiarygodne zeznań pokrzywdzonej została przy tym potwierdzona innymi dowodami. Nie bez racji podnosi również w swej odpowiedzi prokurator, że pokrzywdzona pochodziła z rodziny dysfunkcyjnej i jej dziadkowie nie interesowali się jej sprawami, zaś kurator nie posiadał wiedzy o zdarzeniach będących przedmiotem postępowania, gdyż w przeciwnym wypadku zapewne powiadomiłby o nich organy ścigania. Zbędne byłoby zatem przesłuchiwanie tych osób w charakterze świadków. Z wszystkich tych powodów formułowane przez obrońcę zastrzeżenia w zakresie kompletności materiału dowodowego nie są przekonujące.

Skarżący podnosi także, że Sąd odwoławczy pominął jakoby okoliczności związane z dotychczasowym sposobem życia oskarżonego, jego relację z małoletnią pokrzywdzoną, w tym chęć pokrzywdzonej spotykania się z nim nawet po zakończeniu związku skazanego z matką pokrzywdzonej, wychowania się przez pokrzywdzoną w rodzinie głęboko dysfunkcyjnej i wpływu tego wychowania na jej rozwój, czy też fakt upływu czasu, po którym małoletnia pokrzywdzona miała ujawnić czyn skazanego. Okoliczności te miał jednak na uwadze Sąd odwoławczy, o czym przekonuje sporządzone uzasadnienie wyroku. Wyraźnie przecież wskazano w nim, że po przyjęciu pokrzywdzonej wraz z matką do swojego domu oskarżony z racji zapewniania jej podstawowych potrzeb życiowych wykorzystał

sytuację dla swoich celów. Pokrzywdzona pomimo upływu czasu podawała, że przejazd w okolicach ulicy, na której wówczas mieszkała z oskarżonym, wiąże się dla niej z „odruchem”, co Sąd odwoławczy uznał za powrót nieprzyjemnych wspomnień, jakie wiązały się z zachowaniem D. N., którego uznawała za najgorszego z wielu partnerów matki. Sąd odwoławczy podniósł też, że samo zachowanie pokrzywdzonej wskazuje na negatywny wpływ, jaki miał na nią D. N. Pokrzywdzona przez dłuższy czas ukrywała bowiem, co ją spotkało ze strony partnera matki, nie miała śmiałości, aby wyjawiać komukolwiek co działo się podczas zamieszkiwania z oskarżonym, a dopiero gdy poczuła się bezpieczna u boku siostry i jej partnera, była gotowa opowiedzieć o swojej traumie. Takie ukrywanie przykrych doświadczeń w ocenie Sądu odwoławczego stanowiło pokłosie zachowania D. N. i miało wysoce negatywny wpływ na rozwój małoletniej, głównie emocjonalny, czego skutki może ona odczuwać jeszcze przez wiele lat. W tym kontekście zarzut z pkt II.2. kasacji jest oczywiście bezzasadny. Podobnie zresztą jak zgłaszane przez obrońcę w uzasadnieniu tej skargi zastrzeżenia co do nieprawidłowego jakoby odniesienia się do zarzutów apelacji dotyczących wymierzonej oskarżonemu kary. Do przekonujących wywodów w tym zakresie należy odesłać obrońcę, gdyż nie ma potrzeby ich powielania w niniejszym uzasadnieniu, jako że znane są skarżącemu.

Sumując, nie potwierdził się żaden z zarzutów kasacji. Wszystkie one w ocenie Sądu Najwyższego są oczywiście bezzasadne. Kontrola odwoławcza przeprowadzona została prawidłowo, o czym przekonuje sporządzone uzasadnienie. Wywody obrońcy stanowią zaś polemikę z pisemnymi motywami Sądu drugiej instancji i próbę podważenia ustaleń faktycznych. Autor kasacji wyraźnie kwestionuje bowiem sprawstwo skazanego. Nie temu jednak służy kasacja. Z tych wszystkich względów skarga ta nie mogła zostać uznana za zasadną.

Uwzględniony został natomiast poparty przekonującą argumentacją wniosek obrońcy o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu. Mając to wszystko na uwadze, orzeczono, jak w postanowieniu.

[as  
a!]

